

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 21. мај 2013.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију</p> <p>Одлуком на седници одржаној 26. фебруара 2013. Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта Софије Тодић, мастера, и теме докторске дисертације под називом „Академска средина у норвешком роману“.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Др Зорица Ковачевић, доцент (датум избора у звање доцента 27.11.2012.), ужа научна област Скандинавистика, предмет Скандинавистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду2. Др Слободан Грубачић, професор-емеритус (година избора у звање професора-емеритуса 2011.), ужа научна област Германистика, предмет Немачка књижевност, Универзитет у Београду3. Др Миодраг Вукчевић, доцент (датум избора у звање доцента 21.1.2010.), ужа научна област Германистика, предмет Немачка књижевност, Универзитет у Београду
II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
<p>Софија Тодић је рођена 10. априла 1984. године у Београду. Завршила је Филолошку гимназију у Београду 2003. године, на смеру за француски језик. Дипломирала је на групи за Скандинавске језике и књижевности 2007. године (главни језик: норвешки). Захваљујући стипендији Владе Норвешке (The Quota Programme), 2008. године уписује мастер студије на Факултету за друштвене науке Универзитета у Ослу, на Институту за Ибзен студије (Det humanistiske fakultet, Centre for Ibsen Studies). У мају 2010. године, добија диплому Master of Philosophy in Ibsen Studies за мастер рад под насловом: „Ibsen’s Piano; A Cultural and Literary Analysis of <i>A Doll House</i>, <i>Hedda Gabler</i> and <i>John Gabriel Borkman</i> from the Perspective of the Piano as a Visual and Auditory Element in the Plays” који је добио највишу оцену, А, и који је касније објављен у форми монографије. Докторске академске студије на Филолошком</p>

факултету уписује у новембру 2010. године (модул култура).

Током додипломских академских студија, радила је као независни преводилац и као предавач норвешког језика у приватним школама језика. Током мастер студија у Норвешкој (2008-2009), радила је прво као помоћник библиотекара Института за Ибзен студије, затим као сарадник у Канцеларији за интернационалне студенте Универзитета у Ослу (International Students Office). Током школске 2011/2012 и 2012/2013 је као докторанд ангажована у извођењу вежби по програму Филолошког факултета Универзитета у Београду, према распореду Катедре за германистику.

Од августа до новембра 2012. године, била је на студијском боравку на Универзитету у Бергену, Норвешкој, као стипендиста норвешког Фонда за науку: Forskningsrådet – TheResearchCouncilofNorway.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Мастер рад:

Тодић, Софија (2010). „Ibsen’sPiano; A Cultural and Literary Analysis of *A Doll House*, *Hedda Gabler* and *John Gabriel Borkman* from the Perspective of the Piano as a Visual and Auditory Element in the Plays”, Универзитет у Ослу

Списак научних радова:

1. Хеда Габлер – Клавир као драмско оруђе“. У: *Култура, Часопис за теорију и социологију културе и културну политику*, бр. 134, Београд, 2012: 58-75.
2. *Ibsen’sPiano: TheMotifofPianoandPianoMusicinIbsen’sDramas*, Saarbrücken: VDMVerlagDr. Müller, 2011. (81 страница)
3. „Употреба клавира у Ибсеновим драмама“. У: *Филолошка истраживања данас: Језик, Књижевност, Култура; Зборник резимеа*, уредник Јулијана Вучо etal., Београд: Белпак, 2010: 101. (Рад саопштен на научном скупу објављен у изводу)
4. „RevitalizationofIbsen’s ‘PeerGynt’ inOslo today: IntertextualityinaScene“. У: *Култура, Часопис за теорију и социологију културе и културну политику*, бр. 126, 2010: 212-224.

Излагања на научним и другим скуповима:

У јуну 2012. године, представила је рад под насловом: „Dances in the Drawing-Room: Ibsen’s Use of Musical Elements in a Larger Cultural Context“ на Тринаестој међународној Ибсен конференцији (TheXIIIInternationalIbsenConference) одржаној на Универзитету у Трумсу, Норвешкој (University of Tromsø), који ће бити објављен у онлајн часопису *Nordlit*. Марта 2012. године је преко интернета држала предавање под насловом: „ThePolyfunctionalityofMusicinIbsen’sDramas” у оквиру серије предавања *Topics in theAestheticsofMusicandSound* пројекта *The Aesthetics of Music and Sound*, Института за филозофију, педагогију и студије религије (InstitutforFilosofi, PædagogikogReligionsstudier) Универзитета Јужне Данске (University of Southern Denmark, Kolding). Учествовала је на два међународна скупа: Другој међународној конференцији „Европског удружења наратолога“ – 2nd ENNConference: *WorkingwithStories: NarrativeasaMeetingPlaceforTheory, AnalysisandPractice*, одржаној од 10. до 11. марта 2011. године на Универзитету Јужне Данске у Колдингу, Данској, радом под насловом: „TheNarrativeofPianoandPianoMusicinNineteenth-CenturyLiterature”; као и на међународном научном скупу *Филолошка истраживања данас: Језик, Књижевност, Култура*, одржаном на Филолошком факултету Универзитета у Београду, 26. и 27. новембра 2010, радом: „Употреба клавира у Ибсеновим драмама“.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Софија Годић, мастер, испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА НАПОМЕНА: -

За ментора је предложена др **Зорица Ковачевић (рођ. Манчић)**, доцентФилолошког факултета у Београду, Катедра за Германистику.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

- 1) О неким значењским разликама између локативних предлога *I* и *PÅ* у шведском језику и локативних предлога *У* и *НА* у српском / Зорица Манчић // *Philologia* : научно-стручни часопис за језик, књижевност и културу. – Београд, 2004. – бр. 2., стр. 25-32
- 2) Андерсен – превод, прерада, адаптација / Зорица Манчић // Зборник Матице српске за књижевност и језик. – Нови Сад : Матица српска, 2007. – Књига педесет пета,

Свеска I, стр. 27-40

- 3) Phraseologismen mit der somatischen Komponente Kopf im Deutschen und huvud im Schwedischen / Анете Ђуровић, Бранислав Ивановић и Зорица Манчић // XXV међународни зnanствени скуп Актуална истраживања у примијењеној лингвистици – Осијек : 2011.
- 4) Неке фонетске специфичности фразеолошких формата у немачком и шведском језику/Бранислав Ивановић, Маја Матић и Зорица Ковачевић // ALT4, (14-16. 10. 2012), Филолошки факултет Универзитета у Београду (конференцијски рад предат за зборник радова и прихваћен по одобрењу уредништва зборника)
- 5) Формална и семантичка обележја компаративних фразеологизама у немачком, норвешком и шведском језику: неки од изазова преводне еквиваленције/Зорица Ковачевић, Бранислав Ивановић и Софија Биланџија // Међународни интердисциплинарни скуп „Језик, књижевност, култура – стање и тенденције на почетку XXI вијека – Нови Пазар : 2012.
- 6) Вантекстуални фактори у новијим транслатолошким студијама / Зорица Ковачевић // Међународни скуп Преводаштво и друштво. Удружење научних и стручних преводаца Србије – Београд : 2012.

Комисија сматра дадр Зорица Ковачевић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област Скандинавистика.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе
(наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе „Академска средина у норвешком роману“прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема)
истраживања

Опис теме:

У најширем смислу, тема докторске дисертације обухвата студије културе и науку о књижевности. Уже научне области које обухвата тема докторске дисертације јесу културолошка и књижевно-научна скандинавистика, а у оквиру њих ће се посебно издвојити изучавање специфично норвешког културног контекста и типологије тематски блиских норвешких романа. Само онолико колико је то потребно за дубљу анализу теме, рад ће се дотицати и области из социолошких, педагошких и историјских наука.

У норвешкој научној традицији је веома мало писано о универзитетском роману, нарочито у дијахроној перспективи. Одвојене анализе су посвећене појединим романима, често мимо контекста универзитетске средине у коју су смештени. Колико нам је досадашњим увидом у

грађу познато, две су докторске дисертације посвећене скандинавском универзитетском роману. Докторска дисертација Класа Алунда (Claes Ahlund): *Denskandinaviska universitetsromanen 1877-1890* објављена 1990. године утврђује и упоређује данске, норвешке и шведске романе о универзитету објављене у другој половини деветнаестог века дакле, из доба реализма у Скандинавији. Дисертација Марте Роне (Marta Ronne) *Två världar ett universitet: Svenska skönlitterära universitetsskildringar 1904-1943. En genusstudie* утврђује родну условљеност различитих представа универзитета у романима шведских мушких и женских аутора прве половине двадесетог века. У односу на ове две студије, предложена дисертација подразумева шири временски, али ужи географски оквир, будући да се концентрише искључиво на норвешке романе који тематизују универзитет у Норвешкој, тачније у Ослу, од оснивања до прве деценије двадесетипрвог века.

Комисија закључује да предложени предмет истраживања у потпуности задовољава критеријуме својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања
Кандидат је приложио библиографију од 118 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

Примарна грађа:

1. Christensen, Lars Saabye. *Amatøren*. Oslo: Cappelen Damm, [1977] 2010.
2. Flink, Jon Øystein. *Ole-Kristian Oksrød*. Roman. Oslo: Cappelen, 2004.
3. Garborg, Arne. *Bondestudentar*. Bergen: Fr. Nygaards Forlag, 1883.
4. Hjørth, Vigdis i Arild Linneberg. *Ubehaget i kulturen*. Oslo: Cappellen, 1995.
5. Hoel, Sigurd. *Syndere i sommersonne*. Roman. Oslo: Gyldendal, [1927] 1993.
6. Hovland, Ragnar. *Sveve over vatna*. Oslo: Det Norske Samlaget, 1982.
7. Landgaard, Stian M. *Herrer i åndenes rike*. Oslo: Aschehoug, 2006.
8. Langeland, Henrik H. *Francis Meyers Lidenskap: forfattet i bekvemme dele under føyelige kapitler*. Oslo: Tiden, 2007.
9. Solstad, Dag. *Arild Asnes, 1970: Roman*. Oslo: Oktober, [1971] 2004.
10. Solstad, Dag. *Professor Andersens natt*. Roman. Oslo: Oktober, 1996.
11. Sulstad, Dag. *Noć profesora Andersena*. Prevele Sofija Bilandžija, Nataša Ristivojević i Mirna Stevanović. Beograd: Plato, 2002. Originalni naslov: *Professor Andersens natt*. Roman.
12. Thoresen, Magdalene. *Studenten*. U „Fra midnattsolens land“ og andre fortellinger. Urednik Elisabeth Aasen, Vol. 2, Bergen: Eide, [1863] 1995.
13. Uri, Helene. *De beste blant oss*. Roman, Oslo: Gyldendal, [2006] 2010.
14. Vogt, Nils Collett. *Familiens sorg*. Fortælling. Kristiania: Aschehoug, [1889] 1914.
15. Ørstavik, Hanne. *Like sant som jeg er virkelig*. Oslo: Oktober, [1999] 2001.

Секундарна грађа:

16. Ahlund, Claes. *Den Skandinaviska Universitetsromanen 1877-1890*. Stockholm: Almqvist & Wiksel International, 1990.
17. Амон, Филип. „Дискурс подређен правилима“. Превела Јелена Новаковић, Трећи програм, бр. 85 (1990), 202-225.
18. Anderson, Christian K. и John R. Thelin “Campus Life Revealed: Tracking Down the Rich Resources of American Collegiate Fiction“. Приказ *The American College Novel: An Annotated Bibliography*, John E. Kramer. *The Journal of Higher Education* 80, 1 (2009), 106-113.
19. Attridge, Derek. „Context, Idioculture, Invention“. *New Literary History*, број 42, свеска 4 (2011), 681-699.
20. Bache-Wiig, Harald, Gunnar Foss, Harald Hellum, Tove Indregard и Åsfrid Svensen. *Frå vesle Daniel til student Braut: Individ, samfunn og tilpassing i Arne Garborgs Bondestudentar*. Urednik Åsfrid Svensen. Oslo: Aschehoug, 1976.
21. Bache-Wiig, Harald. „Litteraturforskningen og Bondestudentar“. У *Frå vesle Daniel til student Braut: Individ, samfunn og tilpassing i Arne Garborgs Bondestudentar*. Уредник Åsfrid Svensen, 11-25. Oslo: Aschehoug, 1976.
22. Bache-Wiig, Harald. «Ja, hvorfor ringer ikke professor Andersen?». У: *Lesing og eksistens: Festskrift til Otto Hageberg på 70-årsdagen*, ур. Per Thomas Andersen, 296-309, Oslo: Gyldendal, 2006.
23. Bakhtin, Mikhail Mikhailovich. „The Bildungsroman and its Significance in the History of Realism“. У: *Speech Genres and Other Late Essays*, Уредници Caryl Emerson и Michael Holquist, 10-59. Austin, Tex.: University of Texas Press, 1996.
24. Барт, Ролан. „Ефекат стварног“, Трећи програм, бр. 85 (1990), 190-196.
25. Бахтин, Михаил Михајлович. „Роман о васпитању и његов значај у историји реализма“, превео Александар Пивар, Поља: Часопис за културу, уметност и друштвена питања, год. 38, бр. 395/396 (1992), 30-32.
26. Bevan, David, ur. *University Fiction*. Amsterdam: Rodopi, 1990.
27. Björk, Eva Lambertsson. *Campus Clowns and the Canon; David Lodge’s Campus Fiction*. Stockholm: Almqvist & Wiksell International, 1993.
28. Bleiklie, Ivar. „Norway: From Tortoise to Eager Beaver?“. У *University Governance: Western European Comparative Perspectives*. Уредници Catherine Paradeise, Emanuela Reale, Ivar Bleiklie и Ewan Ferlie, 127-152. Dordrecht: Springer Netherlands, 2009.
29. Bliksrud, Liv. „«Sov og drøm du, gutten min!»: Arne Garborgs Bondestudentar på ny“. У *Hugbod: Heidersskrift til Leif Mæhle på 70-årsdagen*. Уреднице Liv Bliksrud и Vigdis Ystad, 114-127. Oslo: Det Norske Samlaget, 1997.
30. Bok, Derek. *Universities in the marketplace: the commercialization of higher*

- education. Princeton N. J.: Princeton University Press, 2003.
31. Bosco, Mark i Kimberly Rae Connor. *Academic Novels as Satire: Critical Studies of an Emerging Genre*. Lewiston: Edwin Mellen Press, 2007.
 32. Bourdieu, Pierre, Jean-Claude Passeron. *Reproduction in Education, Society and Culture*. Preved Richard Nice, London: Sage, [1970] 1977.
 33. Bourdieu, Pierre. *Homo Academicus*. Превео Peter Collier. Cambridge: Polity Press, 1988. Оригинално објављено 1984.
 34. Bourdieu, Pierre. „The Scholastic Point of View“. *Cultural Anthropology* број 5, свеска 4 (1990), 380-391. <http://www.jstor.org/stable/656183>. (преузето: 17. 9. 2012)
 35. Bourdieu, Pierre. „Fourth Lecture. Universal Corporatism: The Role of Intellectuals in the Modern World“. Превела Gisele Sapiro, уредник Brian McHale. У *Poetics Today*, број 12, свеска 4 (1991), 655-669. <http://www.jstor.org/stable/1772708>. (преузето 17. 9. 2012)
 36. Bourdieu, Pierre. *Language and Symbolic Power*. Превели Gino Raymond и Matthew Adamson. Cambridge: Polity Press, 1991.
 37. Bourdieu, Pierre. *The state nobility: Elite Schools in the Field of Power*. Превела Lauretta C. Clough, Cambridge: Polity Press, 1996.
 38. Bourdieu, Pierre. „The Role of Intellectuals Today“. *Theory* број 44, свеска 99 (2002): 1-6.
 39. Britt, Michelle L. *Culture and Identity: The Academic Setting in Philip Roth's "The Human Stain" and Francine Prose's "Blue Angel"*. Необјављени мастер рад, Wilmington: University of Carolina, 2003. <http://libres.uncg.edu/ir/uncw/f/brittm2003-1.pdf> [приступљено 1. 4. 2012].
 40. Carter, Ian. *Ancient Cultures of Conceit: British University Fiction in the Post-War Years*. London: Routledge, 1990.
 41. Colebrook, Claire. „The Context of Humanism“. *New Literary History*, 42, 4, (2011), 701-718.
 42. Collett, John Peter, Edgeir Benum, Dag Gjestland и Ivar Torgersen, ур. *Universitetet i Oslo 1811-2011*. Oslo: Unipub, 2011.
 43. Collett, John Peter. *Universitetet i nasjonen 1811-1870*. Том 1 *Universitetet i Oslo 1811-2011*, уредници John Peter Collett, Edgeir Benum, Dag Gjestland и Ivar Torgersen. Oslo: Unipub, 2011.
 44. Collini, Stefan, „Every Fruit-Juice Drinker, Nudist, Sandal Wearer: Intellectuals as Other People“. У *The Public Intellectual*. Уредник Helen Small, 203-223. Oxford: Blackwell, 2002.
 45. De Mott, Benjamin. „How to Write a College Novel“. *The Hudson Review*, 15, 2 (1962), 243-252. <http://www.jstor.org/stable/3848550>. (преузето: 22. 8. 2012.)
 46. Drachmann, Holger. „Ved Universitetsjubilæet. Juli 1879. Den sorte Skole og Livets Skole. Kantate post festum.“. У збирци „Ungdom i digt og sang“. У *Samlede poetiske skrifter*, Том 4 Kjøbenhavn и Kristiania: Gyldendalske boghandel, 1907, 175-183.

47. Ehrenreich, Barbara. *Fear of Falling: The Inner Life of the Middle Class*. New York: Pantheon Books, 1989.
48. Eliaeson, Sven и Ragnvald Kalleberg, ур. *Academics as Public Intellectuals*. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, 2008.
49. Enders, Jürgen, ур. *Academic Staff in Europe: Changing Contexts and Conditions*, Westport, CT: Greenwood Press, 2001.
50. Frønes, Ivar и Lise Kjølørød, ур. *Det Norske Samfunn*. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2010.
51. Fullerty, Matthew. H. G. *The British and American Academic Novel. The „Professorroman“: The Comic Campus, the Tragic Self*. Proquest: Umi Dissertation Publishing, 2011. <http://www.docin.com/p-374811193.html>. (приступљено 19.12.2012)
52. Fure, Jorunn Sem. 1911-1940: Inn i forskningsalderen. Том 3 Universitetet i Oslo 1811-2011, уредници John Peter Collett, Edgeir Benum, Dag Gjestland и Ivar Torgersen. Осло: Unipub, 2011.
53. Fure, Jorunn Sem. 1940-1945: Universitetet i kamp. Том 4 Universitetet i Oslo 1811-2011, уредници John Peter Collett, Edgeir Benum, Dag Gjestland и Ivar Torgersen. Осло: Unipub, 2011.
54. Furedi, Frank. *Where Have All the Intellectuals Gone?: Confronting 21st Century Philistinism*. London: Continuum, 2004.
55. Green, Charles. „The Drones of Academe“. *The Missouri Review*, 31, 3 (2008), 177-188.
56. Graff, Gerald. *Clueless in Academe: How Schooling Obscures the Life of the Mind*. New Haven and London: Yale University Press, 2003.
57. Хачион, Линда. *Поетика постмодернизма: историја, теорија, фикција*. Превели Владимир Гвозден, Љубица Станковић. Нови Сад: Светови, 1996.
58. Hansen, Aage Lærke. „Fra dannelsesroman til udviklingsroman“. *Kritiken* 8 (1968): 19-45.
59. Helsing, Kim G., 1975-2011 Mot en ny samfunnskontrakt?, Том 6, Universitetet i Oslo 1811-2011, ур. John Peter Collett, Edgeir Benum, Dag Gjestland, Ivar Torgersen, Oslo: Unipub 2011
60. Хол, Стјуарт. „Кодирање/декодирање“. У *Студије културе*, зборник. Уредник Јелена Ђорђевић, 275-285, Београд: Службени гласник, 2008.
61. Holsinger, Bruce. „Historical Context" in *Historical Context: Surface, Depth, and the Making of the Text*. *New Literary History*, број 42, свеска 4, (2011), 593-614.
62. Hutcheon, Linda. *A Poetics of Postmodernism*. London: Routledge, 1988.
63. Изер, Волфганг. „Интеракција између текста и читаоца“, *Књижевна критика: Часопис за естетику књижевности год. 20, бр. 3 (1989), 51-60*.
64. Јаус, Ханс Роберт. *Естетика рецепције: Избор студија*. Превела Дринка Гојковић. Београд: Нолит, 1978.

65. Jameson, Frederik. Предговор у *The Postmodern Condition: A Report on Knowledge*, Jean-François Lyotard, vii-xxi. Manchester: Manchester University Press, 1984.
66. Jæger, Henrik. *Illustreret norsk litteraturhistorie*, Bind 2, Kristiania: Hjalmar Biglers Forlag, 1896.
67. Kalleberg, Ragnvald. „Sociologists as Public Intellectuals During Three Centuries in the Norwegian Project of Enlightenment”. У *Academics as Public Intellectuals*. Уредници Sven Eliaeson и Ragnvald Kalleberg, 17-48. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, 2008.
68. Kramer, John. „College and University Presidents in Fiction”, *The Journal of Higher Education*, 52, 1 (1981), 81-95. <http://jstor.org/stable/1981154>. (преузето: 22. 8. 2012.)
69. Kramer, John E. *The American College Novel*. Maryland: Scarecrow Press, 2003.
70. Kump, Sonja. *Akademiska kultura*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, 1994.
71. Kyllingstad, Jon R и Thor Inge Rørvik. 1870-1911: Vitenskapenes universitet. Том 2 *Universitetet i Oslo 1811-2011*, уредници John Peter Collett, Edgeir Benum, Dag Gjestland и Ivar Torgersen. Осло: Unipub, 2011.
72. Leuschner, Eric. „Body Damage: Dis-Figuring the Academic in Academic Fiction“. *Rewiew of Education, Pedagogy and Cultural Studies*, 28, 3-4 (2006a), 339-354.
73. Leuschner, Eric. „Academic Memoir“, *Minnesota Review*, 27, (2006b), 137-142.
74. Levin, Harry. „From Bohemia to Academia: Writers in Universities”. *Bulletin of the American Academy of Arts and Sciences*, 44, 4 (1991), 28-50. <http://www.jstor.org/stable/3824131>. (преузето: 22. 8. 2012.)
75. Lodge, David. „Lucky Jim Revisited”. У *The Practice of Writing: Essays, Lectures, Reviews and a Diary*, London: Secker & Warburg, 1996, 85-97.
76. Лоц, Дејвид. *Мали је свет*. Превела Василија Ђукановић. Београд: Српска књижевна задруга, [1984] 1992. Оригинални наслов: *Small World: An Academic Romance*.
77. Лоц, Дејвид. *Замена места: Прича о два кампуса*. Превео Дејан Илић. Београд: „Филип Вишњић“, [1975] 1996. Оригинални наслов: *Changing Places: A Tale of Two Campuses*.
78. Lyons, John O. „The College Novel in America“. У: *Crosscurrents. Modern Critiques*, Carbondale, 1962.
79. Lyotard, Jean-François. *The Postmodern Condition: a report on knowledge*. Превели Geoff Bennington и Brian Massumi. Manchester: Manchester University Press, 1984.
80. Løvhaug, Johannes W. „Overlæreren i rampelyset: Universitetet i mediasamfunnet 1970-2011“. *Samtidshistoriske perspektiver*, Том 7 *Universitetet i Oslo 1811-2011*, уредник John Peter Collett, Edgeir Benum, Dag Gjestland, Ivar Torgersen, 367-439. Oslo: Unipub, 2011.
81. Mauritzen, Hilde. „Den formele daningi” i Arne Garborgs “Bondestudentar”: Et ironisk

- projekt?. Необјављени магистарски рад, Универзитет у Бергену, 1996.
82. Mews, Siegfried. "The Professor's Novel: David Lodge's Small World". *MLN*, 104, 3, German Issue (1989), 713-726. <http://www.jstor.org/stable/2905052>. (преузето: 22. 8. 2012.)
83. Michael, John. *Anxious Intellectuals: Academic Professionals, Public Intellectuals, and Enlightenment Values*. Durham: Duke University Press, 2000.
84. Midbøe, Hans. *Arne Garborg og Bondestudentar*. Oslo: Gyldendal, 1951.
85. Moreti, Franko. „Bildungsroman kao simbolička forma“. Prevela Aleksandra Kostić. Reč: *Časopis za književnost i kulturu* br. 60, 5 (2000) 417-452. Naslov originala: Moretti, Franco. *The Way of The World. The Bildungsroman in European Culture*. London: Verso, 1987, str. 3-28 i 55-73.
86. Mork, Geir. *Den reflekterte latteren: På spor etter Arne Garborgs ironi*. Oslo: Aschehoug, 2002.
87. Moseley, Merritt. *The Academic Novel: New and Classic Essays*. Chester: Chester Academic Press, 2007.
88. Myhre, Jan Eivind, yp. *Intellectuals in the Public Sphere in Britain and Norway after World War II*. Oslo: Unipub, 2008.
89. Myhre, Jan Eivind. Предговор у *Intellectuals in the Public Sphere in Britain and Norway after World War II*, уредник Jan Eivind Myhre, Oslo: Unipub, 2008, 7-33.
90. Myhre, Jan Eivind, yp. „Academics as Intellectuals: Studying Norwegian academics and intellectuals in the public sphere“. У *Intellectuals in the Public Sphere in Britain and Norway after World War II*. Уредник Jan Eivind Myhre, 183-208. Oslo: Unipub, 2008.
91. Nabokov, Vladimir. Pnin. Preveo Zoran Paunović. Beograd: Odiseja, [1957] 2010.
92. Norheim, Marta. *Røff guide til samtidsliteraturen*. Oslo: Det norske samlaget, 2008.
93. Paddison, Max. „Adorno's 'Aesthetic Theory'“. Приказ Aesthetic Theory, Theodor W. Adorno. *Music Analysis* број 6, свеска 3 (1987): 355-377. <http://www.jstor.org/stable/854210>. (преузето 22. 8. 2012.)
94. Paradeise, Catherine, Emanuela Reale, Ivar Bleiklie и Ewan Ferlie, yp. *University Governance: Western European Comparative Perspectives*. Dordrecht: Springer Netherlands, 2009.
95. Paradeise, Catherine, Emanuela Reale, Ivar Bleiklie и Ewan Ferlie. „Universities Steering between Stories and History“. У *University Governance: Western European Comparative Perspectives*. Уредници Catherine Paradeise, Emanuela Reale, Ivar Bleiklie и Ewan Ferlie, 227-246. Dordrecht: Springer Netherlands, 2009.
96. Paunović, Zoran. „Gorki osmeh pripovedača Pnin Vladimira Nabokova“, *Letopis matice srpske*, 455, 4 (1995), 687-709.
97. Pelikán, Jaroslav. *The Idea of a University: A Reexamination*. New Haven: Yale University Press, 1992.
98. Proctor, Mortimer Robinson. *The English University Novel*. Berkeley: University of

- California Press, 1957.
99. Радуловић, Милица. „Један осврт на нови историзам“. Теме год. 35, бр. 2 (2011), 531-547.
100. Rajić, Ljubiša. „Disciplinovanje univerziteta“, Реč: Časopis za književnost i kulturu, broj 46 (1998a): 147-157.
101. Rajić, Ljubiša. „Univerzitet i kvalitet“, Реč: Časopis za književnost i kulturu, broj 49, (1998b): 127-140.
102. Рифатер, Мајкл. „Референцијална илузија“, Трећи програм, бр. 85 (1990), 196-202.
103. Ronne, Marta. *Två världar – ett universitet. Svenska skönlitterära universitetsskildringar 1904-1943. En genusstudie.* Uppsala: Uppsala Universitet, 2000.
104. Rossen, Janice. *The University in Modern Fiction: When Power is Academic*, New York: Martin's Press, 1993.
105. Scott, Robert F. “It's a Small World, after All: Assessing the Contemporary Campus Novel”. *The Journal of the Midwest Modern Language Association*, vol. 37, no. 1, *The University* (2004), 81-87. <http://www.jstor.org/stable/1315380>. (преузето 1. 4. 2012)
106. Seigneuret, Jean-Charles. *Dictionary of literary themes and motifs.* New York: Greenwood press, 1988.
107. Shaw, Patricia. “The role of the university in modern English fiction”. *Atlantis*, 3, 1 (1981), 44-68. <http://www.jstor.org/stable/41054463>. (преузето: 22. 8. 2012.)
108. Showalter, Elaine. „Academic predators, poseurs, and heroes in three new academic novels.“ *The Chronicle of Higher Education*, 47, 23 (2001), B11-B13. <http://search.proquest.com/docview/214711452?accountid=49533>. (приступљено: 1. 4. 2012)
109. Showalter, Elaine. *Faculty Towers: The Academic Novel and its Discontents.* Oxford: Oxford University Press, 2005.
110. Sjøvik, Jan. *Arne Garborgs Kristiania-romaner: En beretterteknisk studie.* Oslo: Aschehoug, 1985.
111. Skram, Amalie (Müller). „Lidt om Bondestudentar“. *Prikaz Bondestudentar*, Arne Garborg. Објављено у листу *Dagbladet* 26.1.1884., овде цитирано из Skram, Amalie. *Optimistisk læsemaade: Amalie Skrams litteraturkritikk*, Oslo: Gyldendal norsk forlag, 1987, 92-101.
112. Small, Helen, ур. *The Public Intellectual.* Oxford: Blackwell Publishing, 2002.
113. Smith, David i Anne Karin Langslow, ур. *The Idea of a University.* London: Jessica Kingsley Pub, 1999.
114. Solar, Milivoj. *Teorija književnosti.* 11. izdanje, Zagreb: Školska knjiga, 1987.
115. Svensen, Åsfrid. „Konklusjon“. У *Frå vesle Daniel til student Braut: Individ, samfunn og tilpassing i Arne Garborgs Bondestudentar.* Уредник Åsfrid Svensen,

- 148-151. Oslo: Aschehoug, 1976.
116. Williams, Jeffrey J. „The Rise of the Academic Novel“, American Literary History број 24, свеска 3 (2012), 561–589.
117. Wilson, Logan. The Academic Man: A Study in the Sociology of a Profession. New Brunswick N. J.: Transaction, [1942] 1995.
118. Womack, Kenneth. Postwar Academic Fiction: Satire, Ethics, Community. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2001.

4. циљеви истраживања

Циљеви:

Примарни циљ рада јесте аналитичко и критичко истраживање норвешких романа који тематизују универзитет као институцију, постулате на којима се заснива његова делатност, затим универзитетску средину, културу и активност. Кандидаткиња намерава да утврди основне жанровске моделе у књижевним делима која тематизују академску средину Норвешке, како би продубила знања уопште о роману о универзитету (у англофоној литератури познатој и као *campus novel* или *university fiction*) и о његовим жанровским особеностима, са једне стране, али и о начинима интерпретације и виђења академске средине у Норвешкој култури, са друге.

Другим речима, циљ овог рада јесте научно расветлити уколико, и на који начин се дуготрајне промене концепције универзитета и академске средине рефлектују и тумаче у књижевним делима, као нарочитим културним облицима, као и утврдити да ли је могуће говорити о „норвешком универзитетском роману“. Циљ рада није педагошко-историјске природе, не састоји се, дакле, у дефинисању развоја норвешког универзитета од оснивања првог универзитета у Ослу (1811) до данас, нити у утврђивању општих културних кретања која су учествовала у реконструкцији универзитета и његовог идентитета, већ је радије културолошко-књижевна научна природа. Фактичке промене које су настајале током развоја универзитета, његова променљива позиција у друштву, као и развој идејне подлоге којом се универзитет у Ослу профилисао од оснивања до данас ће се у овом раду посматрати само у тој мери колико је неопходно да би се разумели предуслови за стварање одређених концепција о универзитету, и за тумачења његовог институционалног идентитета, али и идентитета оних који припадају овој институцији. Претпоставка рада јесте да књижевна дела

која се концентришу на академски свет управо реагују на промене у идејној основи, устројству, позицији и делатности универзитета.

Хипотезе:

Једна од основних хипотеза рада јесте, дакле, да се кроз књижевна дела која тематизују норвешки универзитет може пратити његов развој, али и развој поимања његове делатности и делатности оних који су при универзитету. Књижевна дела настају унутар општег културног дискурса, али она истовремено учествују и у његовом формирању, утврђивању и модификовању, будући да се обраћају широј публици, а не само најужем академском кругу. Полазећи од тога да се конципирање институције високог школства у општем норвешком културном дискурсу временом мења, у раду ће се посматрати књижевна дела која се могу везати за, да тако кажемо, преломне тренутке развоја идеје о универзитету.

Идејне промене о којима је реч можемо поделити на следећи начин, према променама у дефинисању рада универзитета. Када је 1811. године установљен универзитет у данашњем Ослу, створен је по угледу на немачке универзитете, конкретно се угледајући на Хумболтову концепцију универзитета. Пред крај деветнаестог и на уласку у двадесети, универзитет преузима функционалистичку идеологију, у којој се наглашава значај и корисност истраживања, нарочито у оквиру природних наука. У периоду након другог светског рата, када универзитет заиста постаје масовна образовна институција, утилитаристичко схватање замењује функционалистичко. Коначно, меркантилистичко схватање универзитета добија на снази последњих деценија двадесетог века, а актуелно је и данас. Циљ дијахроног приступа грађи јесте утврђивање у којој мери се реакције на овај процес могу уочити у приступу темама и основним концептима романа који чине примарну грађу истраживања. Ова промена поимања улоге универзитета у друштву и његовог институционалног идентитета у култури не везује се искључиво за Норвешку, већ се може препознати и на ширем, европском, и ван-европском нивоу. Самим тим се један од циљева рада састоји у утврђивању сличности и посебности интерпретирања ових идеја о универзитету и академској средини у норвешкој књижевности у односу на друге књижевности.

Као упоредни модел, у раду ће се конкретно користити искуство англоамеричке

књижевности, будући да је у британској и америчкој књижевној критици такозвани „универзитетски роман“ – *university fiction*, већ устаљен и прихваћен као дистинктиван (под)жанр. Према тој критичкој традицији, универзитетски роман се даље може поделити на мање, углавном тематски одређене врсте: романи о професорима или универзитету као институцији – *professorromane* или *campusfiction*, затим романи који се концентришу на студенте и студентски живот – *thevarsitynovel*, и коначно романи који академски дидактички и научни рад представљају са елементима мистерије и детективног романа – *theacademicmystery*.

Док се универзитетски роман, као одредница, одавно препознаје у британској и америчкој књижевној јавности, важно је истаћи како се у норвешком контексту дела која тематизују универзитет и академску средину још увек ретко посматрају као жанровска или тематска целина. Она се већином посматрају мимо заједничког контекста универзитетског романа, па улазе у категорије билдунгсромана, документарног, психолошког или омладинског романа и слично. Због тога је још један резултат ове тезе управо прикупљање дела за која се, према својој основној проблематици, заиста може рећи да чине жанровску целину, попут оне о којој се говори, за сада скоро искључиво, у контексту северноамеричке и британске књижевне традиције.

5. очекивани резултати

Будући да рад настоји да анализира норвешке романи о универзитету како би у њима препознао тумачења и изразе трансформације конципирања универзитета као институције, академског особља и студената у норвешкој култури кроз време, неопходно је применити дијахрону перспективу, у раду ће тежиште истраживања бити на четири поменута романа (Гарборг – *Bondestudentar*, Сулстад – *Arild Asnes*, 1970 и *Hoћ професора Андерсена* и Ури – *Debesteblantoss*) који се према тренутку настанка могу везати за различите историјске периоде развоја универзитета у Ослу, а који су према унутрашњим карактеристикама најближи одређењу универзитетског романа као књижевног жанра. На основу одлика ових романа ће, такође, бити могуће утврдити кључне карактеристике „норвешког универзитетског романа“. Могућностима жанровског одвајања и груписања дела ће бити посвећено посебно резимирајуће поглавље.

6. план рада

Након уводног поглавља у ком ће се утврдити грађа и дефинисати методе истраживања, први део рада ће се укратко бавити утврђивањем историјског и друштвеног положаја Универзитета у Ослу унутар Норвешке културне средине, од његовог оснивања до данас. У том делу ће се издвојити и главне, преломне, тачке у развоју универзитета, његове нарочите улоге у друштву, као и његовог значаја у друштву, култури и књижевности земље. Паралелно са тиме ће се уочити и развој и постепена смена идеолошких основа које учествују у дефинисању функције и организације универзитета.

Поглавља која чине главни део рада ће бити посвећена конкретној анализи романа, њихових основних тема, мотива, ликова, и слично, утврђујући на који начин се у њима одражавају и третирају културна и идејна кретања времена у ком су настали. Анализом Гарборговог романа из 1883. године ће се указати на неке основне мотиве и моделе наратије који ће се касније задржати, користити као узор, развијати и мењати у норвешком роману иза Другог светског рата, са Сулстадовим романима из 1971. и 1996. године, уско везани за искуства масовног универзитета, премиса и последица студентског протеста из 1968. године, као главним примерима универзитетског романа двадесетог века. Савремена дела која тематизују универзитет, дакле, дела настала иза 2000. године, посматраће се у неким од закључних поглавља, а при њиховој анализи ће се посебно обратити пажња на оне начине интерпретирања универзитетске средине који се преузимају из романа двадесетог века, али ће се истаћи и неке нове постмодерне перспективе и линије наратије. Кључно дело овог периода норвешке књижевности које тематизује универзитетску средину јесте роман Хелене Ури, који је у норвешкој јавности понео назив „универзитетски роман“.

7. методе истраживања

За анализу књижевних дела у њиховом културном и друштвеном контексту у раду ће се користити приступ новог историзма. Књижевна дела ће се посматрати не само као интерпретације, већ и као активни елементи обликовања владајућег дискурса о универзитету у једном временском периоду. Због тога ће се упоредо са истраживањем књижевних представа универзитетског живота, посматрати и прикази романа у норвешкој штампи, будући да се у њима могу препознати неке реакције читалаца на

слику универзитета која се нуди у романима. Теорије рецепције Ханса Роберта Јауса и Волфганга Изера, а нарочито појам „хоризонт очекивања“ ће нарочито бити значајне за овај сегмент рада. При томе, неопходно ће бити укључити и компаративну методу, будући да ће се појединачни норвешки романи међусобно упоређивати, али ће се тражити и паралеле са делима аутора познатих универзитетских романа на енглеском језику, на пример Дејвида Лоџа (David Lodge): *Мали је свет, Замена места: Прича о два кампуса* и Владимира Набокова: *Пнин*.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ
КАНДИДАТА: Софије Тодић, мастера
НАПОМЕНА: -

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је **Софија Тодић, мастер** подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области **скандинавистика, наука о књижевности, студије културе**.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је **др Зорица Ковачевић** подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата **Софије Тодић, мастера**, и предложене теме докторске дисертације, „**Академска средина у норвешком роману**“ а да се за ментора именује **др Зорица Ковачевић**, доцент Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

1. _____
Др Зорица Ковачевић, доцент, Филолошки факултет Универзитета у Београду
2. _____
Др Слободан Грубачић, професор-емеритус, Универзитет у Београду
3. _____
Др Миодраг Вукчевић, доцент, Филолошки факултет Универзитета у Београду